



## **Uddannelsesprogram**

### **Hoveduddannelsen i Intern medicin: Endokrinologi**

*Videreuddannelsesregion Syd*

*Sygehus Lillebælt,  
Medicinske Sygdomme, Kolding Sygehus  
og*

*OUH Odense Universitetshospital, Endokrinologisk Afdeling M*

*01.09 2014  
(revideret marts 2022)*

## Indhold

.....	1
1. Indledning .....	3
2. Uddannelsens opbygning.....	4
Præsentation af uddannelsens ansættelsessteder, herunder organisering af faglige funktioner og læringsrammerne .....	5
<i>Medicinske Sygdomme, SLB Kolding, 1. og 3. ansættelse</i> .....	5
<i>Hjertemedicinsk afdeling, Sygehus Lillebælt, Kolding</i> .....	6
<i>Endokrinologisk afd. M, OUH, med funktion på SDCO, 2. ansættelse</i> .....	8
3. Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse.....	13
De fælles intern medicinske kompetencer .....	14
De Endokrinologiske specialespecifikke kompetencer .....	19
Obligatoriske kurser og forskningstræning .....	22
4. Uddannelsesvejledning.....	22
5. Evaluering af den lægelige videreuddannelse .....	24
6. Nyttige kontakter .....	24
7. Kompetencekort.....	25
8. Logbog .....	25

Tillykke med din uddannelsesstilling i Intern Medicin: Endokrinologi i hoveduddannelsesforløb med ansættelse på Medicinske Sygdomme, Sygehus Lillebælt Kolding og Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital.

Formål med hoveduddannelsen i intern medicin: endokrinologi er, at den uddannelsessøgende læge skal:

- Tilegne sig viden, færdigheder og holdninger, der muliggør helhedsbetragtninger i forebyggende og behandlende endokrinologisk og intern medicinsk praksis
- Tilegne sig faglig viden, der muliggør evnen til at tage kvalificerede beslutninger og påtage sig ansvar
- Kunne fungere selvstændigt som endokrinologisk speciallæge, herunder kunne varetage bagvagsfunktion
- Være i stand til i overlægens fravær at lede konferencer
- Have mulighed for at tage ansvar for egen faglige udvikling, udvikle evnen til at formidle fagligt budskab til kolleger, andet sundhedspersonale, patienter og pårørende
- Opnå indsigt i de videnskabelige metoder, der knytter sig til det endokrinologiske speciale
- Opnå indsigt i specialets organisation, herunder samspil med andre specialer, primær sektor, videnskabelige selskaber, kommuner, regioner og sundhedsmyndigheder

## 1. Indledning

Specialet Intern Medicin: Endokrinologi er beskrevet i målbeskrivelsen, som findes på [www.sst.dk](http://www.sst.dk), hvor også speciallægeuddannelsen er beskrevet. Speciallægeuddannelsens hoveduddannelsesforløb understøttes ved anvendelse af uddannelsesprogrammer, som kan findes på [www.videreuddannelsen-syd.dk](http://www.videreuddannelsen-syd.dk) under det relevante speciale. Uddannelsesprogrammerne udleveres ved første ansættelse i forløbet.

### Specielle regionale forhold

Det endokrinologiske speciale er i Region Syddanmark repræsenteret på følgende afdelinger:

- Odense Universitetshospital, Endokrinologisk Afdeling M og Steno Diabetes Center Odense SDCO (Højt specialiseret afdeling)
- OUH Svendborg Sygehus, Medicinsk Afdeling
- Sygehus Lillebælt, Medicinske Sygdomme, Kolding Sygehus
- Sygehus Lillebælt, Medicinsk afdeling, Vejle Sygehus
- Sydvestjysk Sygehus Esbjerg, Endokrinologisk Afdeling
- Sygehus Sønderjylland, Medicinske Sygdomme Sønderborg – Tønder, Diabetes Hormon og Nyresygdomme

Der opslås årligt 4 hoveduddannelsesforløb i Intern Medicin: Endokrinologi

Oplysninger om hoveduddannelse i Intern Medicin: Endokrinologi findes på hjemmesiden for Den lægelige Videreuddannelse i Videreuddannelsesregion Syd: <https://videreuddannelsen-syd.dk/specialeoversigt/endokrinologi>

START SÅDAN HER!:

Udover at du skal have dette herværende **UDDANNELSESPROGRAM** i hånden, så start også med at orientere dig i **MÅLBESKRIVELSERNE** for Endokrinologi og for de fælles intern medicinske kompetencer fra 2013 som begge findes på [www.sst.dk](http://www.sst.dk), da disse målbeskrivelser i en vis udstrækning uddyber uddannelsesprogrammet. Download (og udskriv) tilhørende hjælpeskemaer kaldet **KOMPETENCEKORT** for både de fælles intern medicinske og for de endokrinologiske kompetencer. De kan hentes på [www.endocrinology.dk](http://www.endocrinology.dk), og du skal bruge dem sammen med uddannelsesprogrammet – hvis ikke du har fået alle kompetencekortene udleveret i papirformat af den uddannelsesansvarlige overlæge i forbindelse med din tiltrædelse i hoveduddannelsesforløbet.

## 2. Uddannelsens opbygning

Uddannelsens varighed og indhold er beskrevet i målbeskrivelsen

<https://www.sst.dk/da/viden/uddannelse/uddannelse-af-speciallaeger/maalbeskrivelser>.

Dette uddannelsesprogram angiver, hvordan forløbet udmøntes i det aktuelle uddannelsesforløb, dvs. de konkrete ansættelser: antal, sted og varighed.

Uddannelsesprogrammet beskriver dit uddannelsesforløb over 60 måneder. Programmet er udarbejdet med baggrund i målbeskrivelsen 2014 for speciallægeuddannelsen i Intern Medicin: Endokrinologi. Ud over at beskrive uddannelsesforløbet, beskriver uddannelsesprogrammet ligeledes hvilke kompetencer, der skal opnås hvor og hvornår i uddannelsesforløbet.

Dit hoveduddannelsesforløb er opbygget af 3 moduler og ser sådan her ud:

<b>1. ansættelse</b> <b>År 0-2</b> <b>24 måneder</b>	<b>2. ansættelse</b> <b>År 2-4</b> <b>24 måneder</b>	<b>3. ansættelse</b> <b>År 5</b> <b>12 måneder</b>
<b>Medicinske Sygdomme, Kolding Sygehus, herunder 3 måneders kompetence-ophold på kardiologisk afdeling, Kolding Sygehus</b>	<b><i>Endokrinologisk Afd. M. OUH og SDCO Odense Universitetshospital</i></b>	<b>Medicinske Sygdomme, Kolding Sygehus, Sygehus Lillebælt</b>
Indføring i specialet og opøvelse af færdigheder i de hyppigste endokrinologiske lidelser (type 2 diabetes, myxødem, struma, binyreincidentalommer, osteoporose) og vedligeholdelse og udvikling	Opøvelse af færdigheder i sjældnere endokrinologiske lidelser, samt vedligehold og yderligere læring fra de første to år	Opnå en vis rutine i håndtering af de endokrinologiske lidelser, samt indføring i teknologi vedr type 1 diabetes. Deltagelse i fællesambulatorier og specialekonferencer. Desuden indføring i

af intern medicinske færdigheder		administrative procedurer såsom visitation af henvisninger og varetagelse af tilsynsfunktion
----------------------------------	--	--

## **Præsentation af uddannelsens ansættelsessteder, herunder organisering af faglige funktioner og læringsrammerne**

Nedenfor findes kort beskrivelse af de(t) ansættelsessted(er), lægen skal ansættes på i denne del af speciallægeuddannelsen. Beskrivelsen er tilstræbt kort, men kan evt. findes i mere udførlig udgave på ansættelsesstedets hjemmeside ud fra det anførte link.

Ansættelse 1 og 3: Medicinske Sygdomme, Sygehus Lillebælt Kolding

Ansættelse 2: Endokrinologisk Afd. M. og SDCO  
OUH Odense Universitetshospital

### **1. og 3. ansættelse Sygehus Lillebælt –Medicinske Sygdomme, Kolding**

#### **Ansættelsesstedet generelt:**

Kolding Sygehus er en del af Sygehus Lillebælt og har funktion som akut sygehus. På matriklen findes følgende kliniske afdelinger: Akutafdelingen, som består af akut modtagelse og skadestue inklusiv traumestuer (FAM). Intensiv afdeling, ortopædkirurgi, parenkymkirurgi, gynækologi og obstetrik, pædiatri, kardiologi og intern medicin. Herudover er der røntgenafdeling og klinisk biokemisk afdeling.

Psykiatrisk afdeling ligger ved Vejle Sygehus.

Sygehuset modtager akutte uvisiterede og visiterede patienter fra det meste af Sygehus Lillebælts optageområde. Der foregår herudover også elektiv udredning og behandling indenfor sygehusets subspecialer.

Kardiologiske patienter visiteres direkte til kardiologisk afdeling, evt. efter primær tele-EKG visitering.

#### ***Medicinske Sygdomme, SLB Kolding, 1. og 3. ansættelse***

Præsentationen af afdelingen, organisation, vagtstruktur, arbejdsfunktioner, konferencer, undervisning mm skal du læse på hjemmesiden <https://sygehuslillebaelt.dk/afdelinger/kolding-sygehus/medicinske-sygdomme/uddannelses-og-jobsogende>

Nedenfor er beskrevet, hvad der er specifikt for hoveduddannelseslægen i endokrinologi.

#### **Vagtstruktur:**

Hoveduddannelsens-lægen i Endokrinologi vil som udgangspunkt fungere som mellemvagt det første års tid og overgå til bagvagtslaget på andet år efter individuel aftale mellem HU lægen, hovedvejlederen og uddannelsesansvarlig overlæge.

### **Stuegang**

Der planlægges afdelingstilknytning ca 3-4 måneder ad gangen på afdeling A (geriatri), B/D (lunge- og infektionsmedicin) og resten af tiden er man tilknyttet afd. C (nefrologi/endokrinologi).

### **Ambulatorium**

Uddannelseslægen i endokrinologi vil få ambulansfunktion i endokrinologisk ambulatorium. I 1. år har HU-lægen et fast ugentligt endokrinologisk ambulatorium. I 5. år 2 ugentlige ambulatoriedage samt deltagelse i det fælles nefrologiske/diabetologiske ambulatorium, sårambulatorium og graviditetsambulatoriet.

Der er fast daglig supervision i ambulatoriet.

### **Konferencer**

Endokrinologi: Der afholdes jævnlige teamkonferencer i ambulatoriet, og en gang om måneden er der Endokrinologisk Konference.

### **Kurser og kongresser:**

Det tilstræbes, at 5.-års HU-læge i endokrinologi deltager i kongres, enten EASD, ECE eller anden relevant international endokrinologisk kongres.

Senest i 5.år skal HU lægen gennemføre Insulinpumpekursus.

### ***Hjertemedicinsk afdeling, Sygehus Lillebælt, Kolding***

<https://sygehuslillebaelt.dk/afdelinger/hjertesygdomme>

### **Ansættelsesstedet generelt:**

I løbet af hoveduddannelsen vil man som udgangspunkt komme 3 måneder på kompetenceophold på hjertemedicinsk afdeling for at opnå nogle af kompetencerne indenfor det intern medicinske område.

Hjertemedicinsk afdeling Kolding har 23 sengepladser. Der modtages ca 2700 hjertepatienter årligt direkte på afdelingen, hvoraf ca 85% er akutte. Visitationen af kardiologiske patienter foregår efter en algoritme, som organiseres via FAM-Flowmaster.

Der modtages patienter med bryst smerter, besvimelse, arytmisymptomer, kardiell dyspnø (inklusiv lungeemboli), nyligt hjerteoperede, dysreguleret AK behandling.

På afdelingen er der mulighed for observation med telemetri og non invasiv hæmodynamisk monitorering. Der udføres DC-konvertering/Defibrillering og akut ekko (TTE og TEE) og Zoll-pacing på afdelingen.

Patienter med behov for akut eller subakut KAG visiteres til OUH Odense Universitetshospital eller Sygehus Lillebælt, Vejle.

Afdelingens ambulatorium undersøger ca. 27.000 patienter per år. Afdelingen tilbyder kardiologiske specialundersøgelser så som døgn BT-måling, Holter-undersøgelser, Arbejdstest, EKKO, Samt en AK-klinik med håndtering af trombofili patienter.

Afdelingens medarbejderstab omfatter ca. 100 ansatte, heraf 10 speciallæger i kardiologi og ca. 7 yngre læger primært i uddannelses stillinger (1 HU kardiologi, 3-4 Intro/HU anden medicinsk speciale og 2 KBU)

### **Organisation af specialer og faglige arbejdsfunktioner (funktionsbeskrivelse)**

Den uddannelsessøgende går stuegang, der er altid en speciallæge som samtidigt går stuegang og superviserer

Den uddannelsessøgende har selvstændigt, men superviseret ambulatorium.

Ambulatorietypen afhænger af hoveduddannelseslægens interesser og kompetencer.

### **Undervisning**

Ved ansættelse på afdelingen er der et formaliseret introduktionsprogram, som er tilpasset det aktuelle uddannelsesniveau. I programmet indgår rundvisning på afdelingen og præsentation af personale samt et teoretisk program, hvor der er gennemgang af arbejdsrutiner og behandlingsprincipper for de patientgrupper, som dominerer afdelingen

På hjertemedicinsk afdeling skal der især være fokus på følgende kompetencer: bryst smerter, åndenød, fald og svimmelhed, forgiftning og Den chokerede patient.

### **Konferencer**

Morgenkonference fra kl. 8-8.30, (tilstedeværelse af alle læger)

Teamkonference på afdeling efter stuegang fra kl.13.00-13.30 (tilstedeværelse af alle stuegangsgående læger).

### **Formaliseret undervisning**

Under hele uddannelsesforløbet er der formaliseret undervisning hver torsdag 8.15-9.00.

Der holdes daglig morgenkonference, hvor der undervises i konkrete problemstillinger med udgangspunkt i cases på indlagte patienter samt aktuelle ambulante forløb.

## **Endokrinologisk afd. M, OUH, med funktion på SDCO, 2. ansættelse**

Endokrinologisk afdeling M er Region Syddanmarks højt specialiserede endokrinologiske afdeling og modtager patienter fra Region Syddanmark og fra Region Sjælland. Afdelingen har desuden regionsfunktion i Region Syddanmark samt hovedfunktion sv.t. OUH's lokale optageområde. Afdelingen indgår i den generelle medicinske funktion på OUH i samarbejde med Fælles Akut Modtagelse (FAM).

Pr 1/1-2018 er afd M administrativt blevet opdelt i Steno Diabetes Center Odense og afd M. Der er fortsat et udbredt samarbejde mellem de to afdelinger og flere læger har funktioner på begge afdelinger, ligesom morgen og middagskonferencer er fælles.

2. ophold fordeles således at H-lægen hen over perioden vil levere 0,5 årsværk i SDCO og 1,5 årsværk i afd M

Formålet med funktionen på SDCO er, at H-lægen kan videreudbygge og forfine de allerede opnåede kompetencer fra Modul 1 og supplere med sjældnere diabeteskomplikationer (f.eks gastroparese, 'stiff man'-syndrom, necrobiosis lipoidica), behandling og kontrol af gravide med prægestationel diabetes og insulinbehandlet gestationel diabetes og (efter oplæring) selvstændig varetagelse af patienter med insulinpumper. H- lægen vil desuden få mulighed for at deltage i de mange mono- og tværfaglige udviklingsprojekter. Endvidere skal HU-lægen stifte bekendskab med hele 'konceptet' SDCO og dets nøglemedarbejdere, idet SDCO i fremtiden vil være en vigtig samarbejdspartner for alle endokrinologiske speciallæger i Regionsyddanmark.

### **Organisering og afsnit:**

**Sengeafsnittet MCS** har 12 endokrinologiske senge og 85% af de indlagte patienter har endokrinologisk aktions- og/eller tillægsdiagnose, mens ca. 15% af patienterne har en intern medicinsk aktionsdiagnose uden endokrinologisk grundsygdom. Patienterne overflyttes fortrinsvist fra FAM, men overflyttes også fra andre afdelinger i Region Syd/Sjælland eller indlægges direkte fra ambulatoriet.

**Ernæringsenheden** er placeret på patienthotellet med 6 senge til svært somatisk truede patienter med anorexia nervosa. Enheden er en del af Center for Spiseforstyrrelser, som drives i samarbejde med Psykiatrisk afdeling.

**Endokrinologisk daghospital** er placeret lige under sengeafsnittet. Her gennemføres accelererede udrednings og behandlingsforløb for patienter, som skønnes at kunne opholde sig hjemme. Desuden fungerer daghospitalet som ambulante udredningsenhed og som generelt ambulatorium. I tilslutning hertil ligger teststuen, hvor de endokrinologiske tests udføres



**Endokrinologisk ambulatorium** er placeret på 3. sal i indgang 93. osteoporoseklinikken er placeret på 1. sal. Her varetages kortere udrednings og behandlingsforløb indenfor calciummetaboliske lidelser.

SDCO er placeret i Klørvænget 10 (de kliniske funktioner på 3. og 6. sal). Her varetages udredning og behandling af patienter med type 1 og 2 diabetes. Der vil være en udviklings- og forsknings-projekter- herunder tværfaglige, som HU lægen kan blive involveret i. SDCO deltager i fællesambulatorier på Obstetrisk afdeling med kontrol af gravide med gestationel og prægestationel diabetes.

### **Fælles Akut Modtagelse (FAM), Odense Universitetshospital**

Til funktionen er knyttet et sengeafsnit med pt. 36 senge plus fire senge i stueetagen. Sengene bliver brugt til korte forløb. Der er tilknyttet et medicinsk daghospital sammen med et diagnostisk center, der begge har ambulatorium status.

### **Organisation af arbejdsfunktioner**

<b>Art</b>	<b>Omfang</b>	<b>Supervision</b>	<b>Kommentar</b>
Stuegang afdeling MCS	Sengeafsnit MCS er inddelt i tre tværfaglige teams (team 1 er udelukkende reumatologisk)  Team 2: Diabetes, fodsår, thyreoidea, calcium- og knoglemetaboliske sygdomme. Team 3: Hypofyse, gonade, binyre og anorexia nervosa. Stuegang afvikles i de respektive teams kl. 8:15 – 09:15. Såvidt muligt deltager alle tilstedeværende læger. Efter en kort tværfaglig konference bliver opgaverne uddelegeret. Hver læge er kontaktlæge for typisk 1-3 patienter under hele indlæggelsesforløbet.	Forbereder stuegang i teamrummet sammen med mindst 1 speciallæge. Speciallægen (supervisor) er tilgængelig hele dagen for supervision. Til middagskonference fremlægges alle patienter og her gives feedback på udrednings og behandlingsplan.	Middagskonferencen er omdrejningspunkt for diskussion af patienterne og feedback til H-lægen
M- Ambulatorium	H-lægen har et fast ugentligt ambulatorium med blandede endokrinologiske patienter i kronikerforløb, forundersøgelser og opfølgning på forundersøgelser	I de fleste ambulatorier arbejder HU-lægen dør om dør med en speciallæge, som kan supervisere efter behov.	H-lægen deltager i håndteringen af alle patientkategorier der kommer i ambulatoriet.

SDCO	H-lægen har hver 14. dag et fast ambulatorium. Desuden varetager H-lægen i mindre udstrækning 'L1-funktionen' (dvs dagens leder af det tværfaglige team) eller 'endokrinolog-funktionen' i svangre-ambulatoriet (fællesambulatorium med obstetikerne).	HU-lægen har adgang til supervision hos speciallæger i diabetes ambulatoriet og ved lægekonerferencer. Der er ligeledes mulighed for at drøfte vanskelige cases med afdelingens psykolog ved tværfaglige konferencer.	HU-lægen kan videreudbygge og forfine de allerede opnåede kompetencer fra Modul 1 og supplere med sjældnere diabeteskomplikationer, behandling og kontrol af gravide med prægestationel diabetes og insulinbehandlet gestationel diabetes. HU lægen vil desuden have mulighed for at deltage i de mange mono- og tværfaglige udviklingsprojekter.
------	--	---	---

<p>Træning i common trunk kompetencer</p>	<p>På afdeling MC98 har ca. 1/2 af patienterne en intern medicinsk aktionsdiagnose idet mange specialepatienter præsenterer sig med common trunk problemstillinger. H- lægen deltager i det intern medicinske vagtlag på FAM.</p>	<p>Supervision sker såvel via endokrinologisk afdelings speciallæger men også i høj grad via konkret rådgivning, /tilsyn/ konference med andre speciallæger fra OUH's øvrige intern medicinske specialer. Når common trunk træning sker i FAM, foretages supervisionen af FAM's speciallæger samt via speciallægevagten.</p>	<p>Der er gode muligheder for at udbygge common trunk kompetencer i vagten og til stuegang.</p>
<p>Træning af højt specialiserede funktioner indenfor specialet</p>	<p>H-lægen møder højt specialiserede patienter på stuegang og på tilsyn på andre afdelinger, og i ambulatoriet</p>	<p>Supervision foretages af supervisor ved stuegang ved middagskonferencen. I ambulatoriet vil komplekse patienter typisk blive diskuteret med klinikkens overlæger</p>	<p>H-lægen møder et bredt spektrum af endokrinologiske sygdomme og varetager behandlingsansvaret (under supervision) for en del af dem</p>

<p>Vagtfunktion</p>	<p><b>Vagt i den fælles akutmodtagelse (FAM)</b>  H-lægen deltager i vagter på FAM. FAM modtager akutte patienter fra alle medicinske dobbeltspecialer og varetager den medicinske skadestuefunktion. FAM er beliggende i eget hus, se nærmere på selvstændig beskrivelse af FAM funktionen.  <a href="http://ekstern.infonet.regionsyddanmark.dk/">http://ekstern.infonet.regionsyddanmark.dk/</a>.  Der er ca. vagt på FAM hver 2. uge men hyppigheden kan veksle.</p> <p><b>Vagt i egen afdeling</b>  H-lægen varetager i specialevagt i egen afdeling fra kl.08.00-18.00. I weekenden tilstedeværelse fra kl. 08.00-14.00 og herefter vagt fra egen bolig. I dagtiden består funktionen i stuegang på indlagte patienter på FAM og journaloptagelse på indkaldte patienter. Om eftermiddagen foretages tilsyn på andre afdelinger på OUH. Vagthyppighed veksler men typisk 1-2 vagter pr. uge</p>	<p>På FAM superviseres H-lægen af den intern medicinske vagthavende overlæge.</p> <p>På specialevagten i afdeling M foretages supervisionen til middagskonferencen og af overlægebagvagten som der løbende kan konfereres med i vagten.</p>	
---------------------	---	---	--

## Konferencer

*Daglige konferencer:*

08:00 – 08:15 Morgenkonference, Lokale 7 i stueetagen indgang 93. Ved morgenkonferencen holdes "mandtal" hvorfor den er obligatorisk.

08:15 – 08:25 Tværfaglig teamkonference, sengeafsnit M1.

13:30 – 14:00 Middagskonference, Lokale 7 i stueetagen indgang 93 (mandag, tirsdag, torsdag og fredag).

Onsdag

14:15-14:45: Tværfaglig DM konference, Lokale 7 i stueetagen indgang 93

## Formaliseret undervisning.

H-lægen forventes at deltage med præsentationer i torsdags og fredags undervisningen. Det forventes at H-lægen har min 3 præsentationer i løbet af opholdet, som forudsætning for at få opholdet godkendt

Dag	Form	Undervisere
Onsdag* 08.05-8.55	'Core-curriculum' På et år gennemgås afdelingens terapiområder primært ud fra en klinisk synsvinkel, men også mhp oplæring i 'fra evidens til retningslinie' aspektet	Afdelingens overlæger
Torsdag 13.45-14.15 Fredag 13.45-14.15	Casebaseret undervisning	H-læger og overlæger
1 gang pr semester	'hands-on' pumpekursus for nyansatte læger	SDCO ansatte læger og sygeplejersker

## Kurser og kongresser:

Der gives fri med løn til obligatoriske kurser - øvrige efter individuel ansøgning. Det anbefales at man ved 1. vejleder samtaler drøfter hvilke kurser og kongresser, der kunne være relevante og hvad mulighederne er.

## Forskning

H-lægen vil blive introduceret til de forskningsaktiviteter, der foregår i afdelingen. Hvis den uddannelsessøgende læge ikke allerede er i gang med et forskningsprojekt, opfordrer vi til at han/hun sammen med vejleder identificerer et emne. Afdelingens forskningsleder bidrager gerne med at formidle kontakter til relevante samarbejdspartnere i og uden for afdelingen og med diskussion af mulige projektemner.

## 3. Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Kompetencemålene, der skal vurderes og godkendes, er anført i målbeskrivelserne, hvor der angives forslag til læringsmetoder for hver enkelt kompetencevurdering. Målbeskrivelsen indeholder desuden en generel beskrivelse af lærings- og vurderingsstrategier. Målbeskrivelsen findes på [www.sst.dk](http://www.sst.dk)

I dette uddannelsesprogram angivet fordelingen af hvilke kompetencer der godkendes under de 3 respektive ansættelser (de ansættelser der er skitseret under afsnit 2.1). Fordelingen er aftalt på

møde i det regionale uddannelsesudvalg for Intern Medicin: Endokrinologi i Region Syd d. 4. juni 2014, og fremgår af højre kolonne i ”checklisten” (tabellerne) nedenfor .

Hvornår de enkelte kompetencer godkendes i løbet af den enkelte ophold aftales ved de løbende hovedvejledersamtaler og når den individuelle uddannelsesplan for hver af de 3 ansættelser laves.

## CHECKLISTE

### De fælles intern medicinske kompetencer

Efter endt uddannelse skal den uddannelsessøgende selvstændigt, på specialistaniveau kunne:

Kompetencer		Konkretisering af kompetence (inklusive lægeroller)	Læringsstrategi(er), anbefaling	Kompetencevurderings metode(r) obligatorisk(e)	Hvornår / hvor godkende
Nr.	Kompetence				
FIM1	Varetage diagnostik, behandling, profylakse af de almindelige medicinske sygdomsmanifestationer, herunder kunne afgøre om patienten skal henvises til andet speciale.	<b>Medicinske ekspert</b> 1.Brystmerter, 4.Feber 6.Fald & Svimmelhed 7.Ødemer 10.Bevidsthedspåvirkning og/eller fokale neurologiske udfald 11.Væske og elektrolytforstyrrelser 14.Den shockerede patient	Selvstudier og klinisk erfaring Konferencefremlæggelse og diskussion Iagttagelse af andres arbejde (herunder epikriseskrivning) Undervise Udarbejde instrukser Udarbejde undervisningsmateriale Deltagelse i teoretiske kurser	Case-baserede diskussioner, Opnåelse af kompetencen vurderes ved hjælp af generisk kompetencekort FIM1 til brug for hoveduddannelse	Ansæt 1 /Kolding-SLB
		2.Åndenød 3.Bevægeapparatets smerter 5.Vægttab 8.Mavesmerter og afføringsforstyrrelser, 9.Den terminale patient 12.Det abnorme blodbillede 13.Forgiftningspatienten			Ansæt 1 /Kolding-SLB

FIM2	Varetage god kommunikation	<p><b>Kommunikator</b></p> <p>Indhente information fra patienter og pårørende eksempelvis stille relevante spørgsmål, lytte og forstå og give plads til samtalepartneren. Videregive og indhente information ved tværfaglige møder, ved stuegang og konferencer og i journalnotater og epikriser, eksempelvis både mundtligt og skriftligt kunne fremstille en problemstilling kortfattet og struktureret, samt formulere en konklusion.</p>	<p>Identificere gode rollemodeller</p> <p>Opsøge feedback</p>	360-graders evaluering	Ansæt 1 /Kolding-SLB
FIM3	Samarbejde med andre personalegrupper, patienter og pårørende	<p><b>Samarbejder</b></p> <p>Samarbejde med andre faggrupper, eksempelvis at planlægge sit eget arbejde under hensyntagen til andre personalegrupper og pårørende, vejleder og supervisere ved behov, overholde aftaler. Samarbejde indenfor egen faggruppe, eksempelvis være opmærksom på fælles arbejdsforpligtigelser, vejlede og supervisere ved behov, gøre fornuftigt brug af andres viden og erfaring.</p>	<p>Identificere gode rollemodeller</p> <p>Opsøge feedback</p> <p>SOL kurser</p>	360-graders evaluering	Ansæt 1 /Kolding-SLB

FIM4	Agere professionelt	<p><b>Professionel</b></p> <p>Forholde sig etisk til en problemstilling, eksempelvis omtale patienter, kolleger og samarbejdspartnere respektfuldt, og overveje det etiske i en mulig behandling.</p> <p>Forholde sig til egne evner og begrænsninger, eksempelvis søge hjælp ved behov, kende egne læringsbehov, planlægge egen uddannelse, følge med i specialets udvikling, vedligeholde videnskabelig viden, forholde sig til egne karrieremuligheder.</p>	<p>Identificere gode rollemodeller</p> <p>Opsøge feedback</p>	360-graders evaluering	Ansæt 1 /Kolding-SLB
FIM5	Lede og organisere	<p><b>Leder- og administrator</b></p> <p>Administrere sin egen tid, eksempelvis blive færdig til tiden med stuegang/ambulatorie/v agtarbejde, samtaler, med andre opgaver og bevare overblikket over opgaverne også i pressede situationer.</p> <p>Lede og fordele arbejdsopgaver, eksempelvis lede et vagthold, fordele opgaver i forbindelse med stuegang herunder vide, hvilke opgaver lægen bør bede andre varetage.</p>	<p>Identificere gode rollemodeller</p> <p>Opsøge feedback</p> <p>SOL kurser</p>	360-graders evaluering	<p>Ansæt 1 /Kolding-SLB</p> <p>Endelig godkendes i ansæt 3, SLB, Kolding</p>



FIM6	Gennemføre stuegang	<p><b>Leder og administrator, samarbejder, kommunikator, medicinsk ekspert</b></p> <p>Påtage sig lederrollen, demonstrere samarbejdsevne i relation til plejepersonale, patienter og pårørende og udvise den nødvendige medicinske ekspertkompetence jf. mål nr. 1</p>	<p>Identificere gode rollemodeller Opsøge feedback Refleksion over gode og dårlige stuegange Overvejelser over egen faglig og personlig udvikling siden intro niveau</p>	<p>Direkte observation af stuegang, kompetencekort FIM6, LINK</p>	<p>Ansæt 1 /Kolding-SLB</p>
FIM7	Varetage ambulatoriefunktion	<p><b>Leder og administrator, samarbejder, kommunikator, medicinsk ekspert</b></p> <p>Påtage sig lederrollen, demonstrere samarbejdsevne i relation til plejepersonale, patienter og pårørende og udvise den nødvendige medicinske ekspertkompetence jf. mål nr. 1</p>	<p>Opsøge feedback Identificere gode rollemodeller</p>	<p>360 graders evaluering Case baseret diskussion</p>	<p>Ansæt 1 /Kolding-SLB</p>
FIM8	Sikre den gode udskrivelse	<p><b>Leder og administrator, samarbejder, kommunikator, Medicinsk ekspert</b></p> <p>I samarbejde med det tværfaglige team sikre adækvat plan (plejeforanstaltninger, genoptræning, udredning) for patient, der udskrives. Formidle planen, således at det er klart for patient, hjemmepleje, praktiserende læge og evt. ambulatorielæge, hvad formål og plan for det ambulante forløb er.</p>	<p>Læsning af journaler, refleksion over patientforløb i forbindelse med epikrise skrivning, træne epikrise-skrivning Overvejelser over egen faglig og personlig udvikling siden intro niveau</p>	<p>Audit af egne udskrivelsesnotater/epikriser Hjælpekema: auditskema, FIM8, LINK</p>	<p>Ansæt 1 /Kolding-SLB</p>

FIM9	<p>Udviser vilje og evne til kontinuerligt at opsøge ny viden, vurdere og udvikle egen ekspertise samt bidrage til udvikling af andre og faget generelt.</p>	<p><b>Akademiker, Professionel</b>  Med rutine kunne anvende databaser, fx Pubmed, videnskabeligt bibliotek eller andre tilgange til en evidensbase ret litteratursøgning</p> <p>Formidle et videnskabeligt budskab til kolleger og andet personale ved hjælp af forskellige hjælpemidler som overhead, grafiske IT- programmer og lign.</p> <p>Angive struktur i en præsentation</p> <p>I vagtfunction, på stuegang eller i ambulatoriet:</p> <p>Identificere faglige problemstillinger som kræver personlige studier (lærebøger, litteratursøgning, guidelines mv.)</p> <p>Identificere faglige problemstillinger som kræver kvalitetssikring, herunder gældende retningslinjer og videnskabelig evidens</p> <p>Problematisere, kondensere og fremlægge en sygehistorie</p>	<p>Afdelingsundervisning</p> <p>Udarbejde EBM-opgave og fremlægge resultaterne heraf</p> <p>Refleksion over og diskussion af arbejdsfunktioner sammen med daglig klinisk vejleder</p>	<p>Bedømmelse af opgave og præsentation.</p> <p>Kompetencekort FIM9 til brug for vurderingen findes på LINK</p> <p>Kompetencekort til brug ved stuegang FIM 6, LINK</p>	<p>Ansæt 3 /SLB, Kolding</p>
------	--	---	---	---	------------------------------

## De Endokrinologiske specialespecifikke kompetencer: Fra målbeskrivelsen for hoveduddannelse i Intern medicin: Endokrinologi

Kompetencer			Læringsstrategier, anbefaling	Kompetencevurderings metode(r) obligatorisk(e)	Hvornår / hvor godkende
Nr.	Kompetence	Konkretisering af kompetence (inklusive lægerolle(r))			
E1	T1DM	Gennemføre visitation, behandling og kontrol af patienten med T1DM, med henblik på glykæmisk kontrol samt forebyggelse, opsporing og behandling af senkomplikationer, herunder samarbejde internt og eksternt om det kroniske forløb. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel.	Mesterlære, selvstudium, afdelingsundervisning, læringsdagbog, deltagelse i videnskabelige projekter. Specialespecifikt kursus: Diabetes mellitus og ernæringsrelaterede sygdomme	Struktureret interview, i henhold til skema E 1	Ansæt 3 / SLB, Kolding,
E1A	Gravide med Prægestationel T1DM	Gennemføre , behandling og kontrol af den gravide med T1DM, med henblik på glykæmisk kontrol samt forebyggelse, opsporing og behandling af komplikationer, herunder samarbejde med andre specialer. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel	Mesterlære, selvstudium, afdelingsundervisning, læringsdagbog, deltagelse i videnskabelige projekter.	Ikke obligatorisk	Ansæt 2/SDCO
E2	T2DM	Gennemføre visitation, behandling og kontrol af patienten med T2DM, med henblik på glykæmisk kontrol samt forebyggelse, opsporing og behandling af senkomplikationer, herunder samarbejde internt og eksternt om det kroniske forløb. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel.	Mesterlære, selvstudium, afdelingsundervisning, læringsdagbog, deltagelse i videnskabelige projekter. Specialespecifikt kursus: Diabetes mellitus og ernæringsrelaterede sygdomme	Struktureret interview, i henhold til skema E 2	Ansæt 1 /Kolding-SLB
E2A	Gravide med gestationel diabetes og prægestationel T1DM	Gennemføre , behandling og kontrol af den gravide med T1DM, med henblik på glykæmisk kontrol samt forebyggelse, opsporing og behandling af komplikationer, herunder samarbejde med andre specialer. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel	Mesterlære, selvstudium, afdelingsundervisning, læringsdagbog, deltagelse i videnskabelige projekter.	Ikke obligatorisk	Ansæt 2/SDCO
E3	Ernæringsrelaterede sygdomme	Redegøre for livsstilsfaktorerets betydning, komplikationer, medicinske og kirurgiske behandlingsmuligheder samt information af patienten. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel.	Mesterlære, selvstudium, afdelingsundervisning, læringsdagbog, fokuseret klinisk ophold, deltagelse i videnskabelige projekter. Specialespecifikt kursus: Diabetes mellitus og ernæringsrelaterede	Struktureret interview, i henhold til skema E 3	Ansæt 1 /Kolding-SLB

			sygdomme		
<b>E4</b>	<b>Osteoporose</b>	Gennemføre visitation samt redegøre for udredning, behandling samt inklusiv information af patienten. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel.	Mesterlære, selvstudium, afdelingsundervisning, læringsdagbog, deltagelse i videnskabelige projekter. Specialespecifikt kursus: Knogle- og calciummetabolisk relaterede sygdomme	Struktureret interview, i henhold til skema E 4	Ansæt 3 / SLB, Kolding
<b>E4A</b>	<b>DXA beskrivelser</b>	Vurdere teknisk kvalitet og fejlkilder ved DXA optagelser.	Mesterlære, selvstudium	Gennemgang af udførte beskrivelser	Ansæt 2/ OUH

<b>E5</b>	<b>Calcium-metaboliske sygdomme</b>	Redegøre for udredning, behandling, tværfagligt samarbejde og kontrol samt information af patienten. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel.	Mesterlære, selvstudium, afdelingsundervisning, læringsdagbog, deltagelse i videnskabelige projekter. Specialespecifikt kursus: Knogle- og calciummetabolisk relaterede sygdomme	Struktureret interview, i henhold til skema E 5	Ansæt 2 / OUH
<b>E6</b>	<b>Thyroidesygdomme</b>	Redegøre for diagnostik, behandling, komplikationer og kontrol samt information af patienten. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel.	Mesterlære, selvstudium, afdelingsundervisning, læringsdagbog, deltagelse i videnskabelige projekter. Specialespecifikt kursus: Thyroidesygdomme	Struktureret interview, i henhold til skema E 6	Ansæt 2 / OUH
<b>E7</b>	<b>Hypofysesygdomme</b>	Gennemføre visitation samt redegøre for diagnostik, medicinsk og kirurgisk behandling, komplikationer og kontrol samt information af patienten. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel.	Mesterlære, selvstudium, afdelingsundervisning, læringsdagbog. Deltagelse i videnskabelige projekter. Specialespecifikt kursus: Hypofysesygdomme	Struktureret interview, i henhold til skema E 7	Ansæt 2 / OUH
<b>E8</b>	<b>Binyresygdomme</b>	Gennemføre visitation samt redegøre for diagnostik, medicinsk og kirurgisk behandling, komplikationer og kontrol samt information af patienten. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel.	Mesterlære, selvstudium, afdelingsundervisning, læringsdagbog. Deltagelse i videnskabelige projekter. Specialespecifikt kursus: Binyre- og gonadesygdomme	Struktureret interview, i henhold til skema E 8	Ansæt 2 / OUH

<b>E9</b>	<b>Gonade-sygdomme:</b>	Redegøre for initial diagnostik, herunder differentialdiagnoser, samt opstille plan for behandling, kontrol og information af patienten. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel.	Mesterlære, selvstudium, afdelingsundervisning, læringsdagbog. Deltagelse i videnskabelige projekter. Specialespecifikt kursus: Binyre- og gonadesygdomme	Struktureret interview, i henhold til skema E 9	Ansæt 2 / OUH
<b>E10</b>	<b>Leder administrator akademiker:</b>	Deltager aktivt i opgaver relateret til organisering og ressourceforbrug, retlige og etiske problemstillinger samt egen faglig udvikling, vejledning af læger under speciallægeuddannelse, afdelingens forskning og udvikling Leder-administrator, akademiker, samarbejder, kommunikator	Læring i daglig klinisk arbejde, selvstudium, læringsdagbog, afdelingsundervisning, deltagelse i videnskabelige projekter.	360 graders feedback, i henhold til skema E 10a (vejlederskema) og E10b (skema til bedømmere)	Ansæt 3 / SLB, Kolding
<b>E11</b>	<b>Professionel:</b>	Viser evne til vurdering af egen kunnen og behov for yderligere læring, viser evne til at kunne erhverve medicinske ekspertkompetencer, viser evne til sprogligt, kulturelt og personligt at udvise professionel lægelig adfærd. Professionel, leder-administrator, akademiker, samarbejder, kommunikator	Læring i daglig klinisk arbejde, deltagelse i videnskabelige projekter, afdelingsundervisning	Samlet porteføljevurdering, i henhold til skema E 11 (udfærdiges efter hvert uddannelsesophold)	Ansæt 3 / SLB, Kolding

## **Kort beskrivelse af læringsmetoder samt hvordan de anførte kompetencevurderingsmetoder skal anvendes på det enkelte ansættelsessted**

### **Ansættelse 1, 2 og 3**

#### ***Læringsmetoder:***

I henhold til målbeskrivelsen: mesterlære, undervisning, selvstudium med refleksion og relevante kurser.

#### ***Kompetencevurderingsmetoder:***

I henhold til målbeskrivelsen

## **Obligatoriske kurser og forskningstræning**

#### ***Kurser:***

De generelle kurser er overordnet beskrevet i målbeskrivelsen. Kurserne udmøntes og planlægges hovedsageligt regionalt, af det regionale videreuddannelsessekretariat og af Sundhedsstyrelsen. Der er derfor forskel på kursernes opbygning og varighed samt tilmeldingsprocedure. Lægen skal selv holde sig orienteret om de regionale vilkår, inklusiv vilkår for tilmelding.

Ud over nedenstående beskrivelse, henvises til målbeskrivelsen og hjemmeside for kursusbeskrivelse ved det regionale videreuddannelsessekretariat og Sundhedsstyrelsen: <https://videreuddannelsen-syd.dk/kurser/hoveduddannelse> og

<https://www.sst.dk/da/Viden/Uddannelse/Uddannelse-af-speciallaeger/Specialspecifikke-kurser>

#### ***Forskningstræning:***

Oversigt udarbejdes af de regionale følgegrupper/uddannelsesudvalg/-råd i samarbejde med den postgraduate lektor, og findes på det regionale videreuddannelsessekretariats hjemmeside:

<https://videreuddannelsen-syd.dk/specialeoversigt/endokrinologi/forskningstraening>

## **4. Uddannelsesvejledning**

### **Medicinske Sygdomme, Kolding Sygehus**

#### ***Uddannelsesvejledning og forventninger***

Afdelingen har 1 uddannelsesansvarlige overlæge (UAO) og 2 uddannelseskoordinerende yngre læger (UKYL). UAO har sammen med den ledende overlæge det overordnede ansvar for uddannelsen i afdelingen.

Der lægges arbejds-og vagtplan med hensyntagen til kompetenceopnåelse for uddannelseslægerne og efter aftale med UAO.

Den uddannelsesansvarlige overlæge sørger for, at den uddannelsessøgende læge får tildelt en hovedvejleder under ansættelsen i afdelingen, som vil være speciallæge i endokrinologi.

Som ny uddannelseslæge introduceres man til afdelingen samt til nye funktioner afhængig af den uddannelsessøgendes kompetencer. Alle læger med højere charge forventes at fungere som kliniske vejledere.

Der er fast daglig supervision ved speciallæge i endokrinologi til stuegang og i endokrinologisk ambulatorium.

Hvad kan den uddannelsessøgende forvente af uddannelsesstedet:

- Grundig introduktion til afdelingen
- Tildeling af vejledere på begge matrikler, formelle vejledermøder hver 2. måned, ved behov hyppigere
- Overdragelsessamtale mellem matriklerne (uddannelsessøgende og de to hovedvejledere) for at give det bedste uddannelsesforløb
- Uformel og løbende vejledning af alle andre speciallæger i specialet og også af andre speciallæger i afd.
- Engagement og begejstring for faget
- Karrierevejledning

Afdelingernes forventning til den uddannelsessøgende:

- Opsøgende og interesseret, hvad kan jeg lære her?
- Har sat sig ind i uddannelsesprogrammet og ved, hvilke kompetencer, der skal opnås i ansættelsen
- Sætte sig ind i den akademiske baggrund for udredning og behandling – kender de specialespecifikke NBVer
- Stil spørgsmål: både praktisk, fagligt og organisatorisk
- Dele viden, supervisere og vejlede yngre
- Deltage aktivt i at skabe og vedligeholde et godt uddannelses- og arbejdsmiljø

## **Endokrinologisk afd. M, Odense Universitetshospital**

### ***Rammer for uddannelsesvejledning og udarbejdelse af uddannelsesplan***

Den uddannelsesansvarlige overlæge sørger for at den uddannelsessøgende læge får tildelt en hovedvejleder under ansættelsen i afdelingen. Afdelingen har en Uddannelsesansvarlig Yngre læge. Alle læger med højere charge forventes at fungere som kliniske vejledere. Den uddannelsessøgende og hovedvejlederen aftaler introduktionssamtale indenfor de første 2-3 uger af ansættelsen. Herefter aftales løbende samtaler, typisk med 2-3 måneders intervaller. Det forventes at der afsættes en time til introduktionssamtale og slutevalueringssamtale og 15 – 30 min. til løbende samtaler under

ansættelsen. Antal og hyppighed af samtaler justeres ved behov. Den uddannelsesansvarlige overlæge deltager i møderne ved behov.

### **Supervision og klinisk vejledning i det daglige arbejde**

Alle læger med højere "charge" er kliniske vejledere og kan godkende opnåede kompetencemål. Det er forventet at den uddannelsessøgende læge selv er opmærksom på når kompetencer opnås i den kliniske hverdag og at der aftales med hovedvejleder eller klinisk vejleder tidspunkt for evaluering. Der tilstræbes at der gives feedback enten i eller efter læringssituation/evaluering, samt ved krydspunkter og konferencer.

## **5. Evaluering af den lægelige videreuddannelse**

Alle ansættelsesforløb, som den uddannelsessøgende læge deltager i, skal evalueres i det elektroniske web-baserede system [www.evaluer.dk](http://www.evaluer.dk).

Bekendtgørelsen om uddannelse af speciallæger stiller krav om, at yngre lægers evalueringer af uddannelsesstederne skal offentliggøres, hvilket i anonymiseret form ligeledes sker på [www.evaluer.dk](http://www.evaluer.dk)

Alle læger får ved uddannelsesstart tilsendt en adgangskode til systemet. Denne kode skal gemmes og anvendes ved evaluering af alle fremtidige ansættelser i løbet af speciallægeuddannelsen.

Ved afslutningen af et delforløb vil systemet via mail eller sms minde uddannelseslægen om at evaluere det aktuelle forløb. Det er derfor vigtigt, at systemet er opdateret med gældende mobilnummer og e-mailadresse. Når der er foretaget en evaluering, vil den til afdelingen tilknyttede uddannelsesansvarlige overlæge modtage en mail med evalueringen. Ingen andre får en kopi, så alle andre overlæger og vejledere kender ikke til evalueringen.

## **6. Nyttige kontakter**

### **Uddannelsesansvarlige overlæger**

Der henvises til hjemmesiden for det enkelte ansættelsessted

Medicinske Sygdomme, Kolding <https://sygehuslillebaelt.dk/afdelinger/kolding-sygehus/medicinske-sygdomme/uddannelses-og-jobsogende/uddannelse-for-yngre-laeger>

### **Postgraduat klinisk lektor for denne uddannelse:**

Findes på hjemmesiden for det regionale videreuddannelsessekretariat:

<https://videreuddannelsen-syd.dk/saerlige-sider/paedagogisk-udviklende-funktion/oversigt-over-lektorernes-fordeling-af-uao-og-specialer>

### **Specialeselskabets hjemmeside**



[www.endocrinology.dk](http://www.endocrinology.dk)

Yngre endokrinologer: <http://fyen-endokrinologi.dk/>

## **Sundhedsstyrelsen**

[www.SST.dk](http://www.SST.dk)

## **Regionale sekretariater for Den lægelige videreuddannelse**

Videreuddannelsesregion Nord: [www.videreuddannelsen-nord.dk](http://www.videreuddannelsen-nord.dk)

Videreuddannelsesregion Syd: [www.videreuddannelsen-syd.dk](http://www.videreuddannelsen-syd.dk)

Videreuddannelsesregion Øst: [www.laeggeuddannelsen.dk](http://www.laeggeuddannelsen.dk)

Specialets hjemmeside i Videreuddannelsesregion Syd, herunder kontaktoplysninger på specialets sagsbehandler: <https://videreuddannelsen-syd.dk/specialeoversigt/endokrinologi>

## **7. Kompetencekort**

Er udfærdiget som hjælpeskemaer til hjælp ved erhvervelsen af/træningen i de pågældende kompetencer (dvs. er den uddannelsessøgendes ejendom og skal IKKE indsendes til Sundhedsstyrelsen).

- Kompetencekort for de fælles interne medicinske kompetencer: Findes i "Porteføljen" (for reumatologi) fra 2014 på: [www.endocrinology.dk](http://www.endocrinology.dk), og disse hjælpeskemaer findes på: [www.dsim.dk](http://www.dsim.dk)

- Kompetencekort for de endokrinologiske kompetencer: Findes i "Porteføljen" (for endokrinologi) fra 2013 på: [www.endocrinology.dk](http://www.endocrinology.dk)

## **8. Logbog**

Logbog for hele hoveduddannelsen i endokrinologi efter 2014 måbeskrivelsen (både for de "Fælles interne medicinske kompetencer" og for de speciale-specifikke endokrinologiske Kompetencer) findes i "**Målbeskrivelse for Intern Medicin: Endokrinologi**" [www.endocrinology.dk](http://www.endocrinology.dk)